

12.

Lưu diễn Tân Thạch (Bến Tre), thứ Ba 25/12/1979

Bắt đầu một chuyến lưu diễn Miền Tây có Đan cùng tham dự. Trong chuyến đi này, chúng tôi cùng hiểu với nhau rằng một nửa mục đích là tình yêu và nửa còn lại là để tránh né sự săn đuổi của công an theo một việc làm nào trước đó của Đan.

Định mệnh của tôi thật lạ lùng. Giống như mối tình với anh Ngọc, mối tình này cũng có điều trùng hợp: Hai người đàn ông cùng khởi đầu sự đi vào đời tôi bằng những bước tận cùng xuống dốc của họ. Cái định mệnh của một con người chỉ giăng rộng tấm lòng với người tình trong những bước lao đao họ đang cu rục mang trong vận số riêng.

Đặc biệt là trong hai mối tình trước và sau này, tôi không lấy đó làm buồn phiền, trái lại, cái tính vị tha càng sống dậy rõ ràng hơn trong hai trường hợp. Đây là bản chất thật nhất của tôi, khác hẳn với hiện tượng tàn nhẫn bề ngoài trong ba mươi năm kẻ khác đã nhìn thấy.

Những ngày Tân Thạch bắt đầu chuyến lưu diễn Miền Tây với bao nhiêu e ngại lo lắng thật nhiều trên đủ mọi mặt, không ngờ sự thể trái hẳn lại. Chúng tôi xin trú ngụ ngay được trong một căn nhà lá với những vị chủ nhân hiền hòa lương thiện, để rồi tại đây, bắt đầu một kỳ lưu diễn êm đềm.

Trong đêm thứ nhất tại nhà di Bầy, Đan ôm ghì tôi vào ngực, nét xúc động hẳn rõ trên hành vi, giọng nói. Anh thổ lộ rằng:

"Anh yêu em vô cùng. Em thật là người đàn bà kỳ lạ, đem cho anh quá nhiều hạnh phúc khác biệt."

Tôi cảm nghe mình nhỏ bé và gắn bó hẳn với người đàn ông trầm tĩnh thông minh này, từng lúc trôi qua là từng lúc cảm nhận thân thiết với Đan hơn.

Điều nói trên thật đáng ngạc nhiên, bởi vì không bao giờ tôi có thể ngờ trái tim mình vẫn còn chứa đựng nhiều tình cảm nồng nàn đến vậy. Đã 5 năm trôi qua, từ khi xa Nguyễn, nhiều lần bật cười tàn nhẫn trước những cảm xúc của đàn ông, tôi không sao tin được rằng vẫn còn có người đàn ông đủ sức chế ngự trái tim băng giá của mình. Tôi luôn luôn ngờ vực và thủ thế hoài vì sự ngờ vực đó...

Vậy mà với Đan... Đan làm tôi biến tính hẳn để sống dậy những bản chất thâm sâu đẹp đẽ nhất, ngày càng nhiều hơn.

□

Tân Thạch, thứ Tư 26/12/1979

Đan tỏ ra buồn bã hẳn mà tôi chẳng hiểu tại sao.

Cho đến buổi chiều ngồi trong quán *café* trước rạp hát, Đan mới bật nói lên nỗi lòng mình. Và kể:

“Ồ nhà di Bảy hai ngày nay, anh nghe buồn quá. Anh nghĩ đến Thủ Đức với từng cây dừa do anh tự tay trồng, từ nay không được trở về dù chỉ một buổi, để tưới nước cho nó nữa. Lại còn bao nhiêu chuyện khác, con cái đau ốm không còn được về hỏi han săn sóc...”

Điều thô lộ này khiến tôi cảm nghe lạnh toát. Đây là vết thương từ đầu chuyến lưu diễn, tôi hết sức tránh né cho khỏi động đến cơn đau. Sự “từ nay phải rời bỏ những nơi chốn thân thuộc cũ chính là mục đích hàng đầu cho sự có mặt của Đan trong chuyến lưu diễn”. Tôi không biết trong quá khứ Đan đã làm gì, ngoài một điều biết rằng “Đan đang sống như một kẻ ngoài vòng pháp luật với giấy tờ giả”. Và luôn luôn tôi vẫn né tránh không một lần hỏi cho rõ nguyên nhân từ đâu.

Vậy mà nếu có lúc nào điều "bí ẩn kia" được khơi dậy (dù rất thoáng), tôi cũng cảm thấy thật buồn pha lẫn chán nản.

[Một lần trong nhà hàng Lê Lai ở Sài Gòn, đối diện nhau trước hai ly *bières*, tôi đã cảm nghe xót xa cho mình không ít khi tỏ bày với Đan một cách giấu cợt: "Cái lúc mà Đan thoải mái với tự do và tiền bạc thì ai đâu đó hưởng thụ với Đan..." Tôi kéo dài giọng chữ "*ai đâu đó*". Chưa dứt câu, Đan đã hiểu và đáp: "Đó chính là điều khiến anh thương em vô cùng." Thì ấy là lần duy nhất tôi tự thấy xót xa cho mình trong tình yêu hiện tại.]

Chiều nay trở lại nỗi buồn của Đan, đột nhiên tôi có khuynh hướng phủ nhận tất cả, không còn là xót xa cho vai trò mình nữa, mà là nỗi ngạo mạn muốn dứt áo ra đi! Tuy nhiên, tự trong sâu thẳm tâm tư, phải nhận rõ điều rằng, tôi khinh bỉ và giận dữ với chính mình càng nhiều hơn nữa. Tình cảm mâu thuẫn kỳ quái cứ kéo dài làm ray rức trái tim suốt cả buổi tối ngồi trong ban nhạc. Tôi không thể giận Đan, cũng không thể qui cho bất cứ ai là nguyên nhân nếu trong tim tôi có những lúc nghe nhói đau như vậy. Mà phải nói rằng, tôi giận chính mình nhiều hơn theo những tình cảm dòi dào viết ở trên.

Pha lẫn ít nhiều đâu đó là một sự nuôi tiếc nhỏ.

Sao tôi lại yêu Đan? Sao lại chấp nhận Đan với cả tấm lòng chân thật trong khi biết rõ rằng Đan không còn điều kiện để đem cho tôi hạnh phúc? Chính những điều này đã là nguyên nhân cho sự giận dữ nói trên.

Ôi! Suốt đời là vậy, suốt đời tôi vẫn chỉ là một người đàn bà thơ trẻ để có rất ít kiên nhẫn chịu đựng theo những nỗi đau lòng trong tình yêu.

[]

Lưu diễn Tân Thạch, thứ Năm 27/12/1979

Uống rượu cùng vài người bạn trong đoàn tại nhà di Bảy. Nỗi buồn đêm qua vẫn còn âm ỉ nhưng được giấu kín trong tim bằng ý nghĩ "*Rồi một ngày sẽ bỏ ra đi!*" Có cái gì như vừa sụp đổ? Cái gì vừa rơi ngã trong tâm hồn? Chẳng thể biết.

[]

Tân Thạch ngày cuối, thứ Sáu 28/12/1979.

Đoàn nghi hát đề dời qua bên khác, nhưng hai chúng tôi vẫn ở lại nhà di Bảy. Những ngày Tân Thạch êm đềm quá, chủ nhân khả ái hiền hòa không khác nào những ngày Vũng Tàu trước kia. Vậy mà thật là uống khi mảnh vườn nhà di Bảy đã gọi lên cho Đan biết bao thân thuộc cũ theo mảnh vườn nhà vợ con anh ở Thủ Đức... và chính điều này đã lôi cuốn tôi vào chung trong nỗi buồn với anh.

Trong cuộc rượu buổi trưa, tôi nghe ngậm ngấm buồn, nghe ran ran nước mắt nhưng lại quyết tâm không hé lộ gì cho Đan biết. Càng ngày tôi càng ít nói trước Đan, và càng lúc tôi càng có khuynh hướng trở lại nhiều hơn cái bản chất u uất của mình. Cuộc rượu trở nên xa lạ, trong óc tôi vẽ nên một loạt kỷ niệm các cuộc rượu trước kia với Nguyễn. (Lạ một điều là chiều nay sao chỉ nghĩ nhiều đến Nguyễn?) Và ngậy ngậy say đến chỉ thèm được khóc thật bằng mắt cho quên đi cái bề bàng của định mệnh.

Buổi trưa, chúng tôi nói với nhau những lời khách sáo xa lạ, (điều thật đau lòng). Và khi tôi bật thốt: "*Đan quen được đàn bà 'mua' rồi nên anh nghĩ em cũng chỉ là loại đàn bà 'mua' đàn ông như vậy!*" thì khuôn mặt Đan bỗng tái hẳn. Anh bỏ vào buồng trong và tại đây tôi nhìn thấy hai giọt nước mắt đọng trên mi Đan. Tôi thốt sững sờ, trái tim nhói buốt.

Nỗi điên loạn trở lại mạnh mẽ, những tháng ngày xưa như quay cuồng điên đảo trước mặt làm mất thăng bằng tâm trí, tôi bóc ra ba viên thuốc ngủ bỏ vào miệng. Hành động vốn rất thân thuộc, chiều nay tái diễn sao lại chỉ khiến trái tim quặn thắt theo những nỗi nhớ kỷ niệm Dalat năm nào.

Ôi! Năm xưa và năm nay đâu có gì khác biệt?!

Buổi chiều, tôi vẫn bước cạnh Đan trong trạng thái ngậy ngậy say thuốc, ra phố ăn một tô mì, uống một cốc *café* và trở về nhà Di Bảy mà cảm nhận những bước chân mình nhẹ hồng.

Tôi không hiểu nổi mình. Khi Đan đem đến cho tôi nụ cười trọn vẹn thì tôi quên hết mọi nỗi buồn chung quanh. Khi Đan khiến tôi đau khổ và trở nên bơ vơ thì hình ảnh người đàn ông năm xưa lại hiện ra rõ ràng trước mắt. Có phải suốt đời tôi vẫn còn bị ám ảnh bởi những đau khổ cũ để không thể nào bình thường được trước một hạnh phúc hiện tại?

[Một ngày nào đã hết, đọc lại đoạn này, tôi nghĩ Đan sẽ hiểu hơn về hai chữ "bơ vơ" mà luôn luôn tôi vẫn nói đến. Hiểu rằng điều suốt đời tôi đi tìm là một "sức mạnh bảo bọc" cả trên tinh thần lẫn thực tế đời sống để không bao giờ tôi còn nghĩ đến sự thoát đi, không bao giờ nghĩ đến rượu hay thuốc ngủ giúp lãng quên những đau khổ dày vò... Nhưng mà làm sao?!]
□

Chủ nhật 30/12/1979, chuyến bến qua Cai Lậy.

Ngày sinh nhật 31/12, tôi đãi rượu mừng Đan và những bạn đồng nghiệp tại căn nhà trọ. Nửa đời người, tâm tình vẫn hoang vu xa vắng và cuộc sống vẫn nổi trôi lang bạt. Nửa đời, chưa làm gì được, quá khứ tràn đầy nước mắt và tương lai mù mịt âm u.

Sinh nhật năm nay, một ngày sinh nhật có Đan hiện diện dịu dàng như mọi người đàn ông trước đó, tôi không được nghe bạn bè hát "*Nghìn Trùng Xa Cách*" và không phô bày được với bạn những tiếng lòng nức nở của mình. Ngày sinh nhật năm nay không có những điên loạn và một tình yêu lại xuất hiện, dẫu mong manh nhưng cũng bất thường như con người tôi muôn thuở. Dù vậy ran ran trong hồn vẫn chỉ là "*nghìn trùng xa cách*" trong tình yêu với Đan hiện tại và sự tin tưởng hạnh phúc thì đã vĩnh viễn biến mất đi từ mùa sinh nhật năm xưa.

□

Buổi cuối cùng ở Cai Lậy, thứ Ba ngày 1/1/1980.

Đan đi Bạc Liêu ít hôm, hình như là để tham dự vào một tổ chức vượt biên nào đó với người đàn bà tình nhân cũ... Tôi không một lần đưa ra câu hỏi với Đan theo sự kiện vừa nói, chỉ lặng lẽ tiễn anh ra bến xe đò.

□

Lưu diễn Long Định, thứ Tư ngày 2/1/1980

Cả cuộc đời chỉ là ra đi và ra đi mãi. Thật nhiều lúc cảm nghe chán chường theo các chuyến đi, vậy mà chẳng thể nào dứt bỏ. Đây là nghiệp dĩ, và cũng là những gì an ủi ấm áp chút nào cho cái tâm hồn không ngừng ươm mầm của tôi: "*Sự ra đi*".

□

Ngày cuối ở Long Định, thứ Bảy ngày 5/1/1980.

Đan bất ngờ trở lại buổi sáng sớm, dáng vẻ nhọc mệt, bảo rằng khởi hành từ 3 giờ khuya hôm trước ở Bạc Liêu, xe hư dọc đường cho mãi đến sáng nay mới về tới Long Định.

Buổi sáng đi uống *café* với nhau, Đan chợt nói đến phần nào (hay gần như trọn vẹn) cái mục đích chuyến đi Bạc Liêu vài ngày trước: *tìm đường vượt biên, có người đàn bà ở Bạc Liêu tham dự.*

Tôi chợt nghe đau rất nơi tim, lạnh toát cả người,.

Té ra Đan vẫn chỉ là một người đàn ông như trăm ngàn kẻ khác ở cái tính "không chung thủy", và tôi thì lại yêu anh! Điều này rõ ràng đã làm tổn thương trái tim không ít. Đan đòi hỏi tôi một sự duy nhất, khó chịu hay buồn bã nếu biết tôi vẫn còn lưu luyến người cũ... Vậy mà Đan lại phạm đúng những gì anh đã đòi hỏi nơi tôi.

Tâm tư u uất, tôi nói chậm rãi từng chữ:

"Đan không đến với em bằng tình yêu thật sự mà chỉ lừa dối tâm tình chân thật trong em..."

.....
(Tự ý bỏ 13 dòng)

Đan nói nhẹ:

"Sao em lại nặng lời với anh vậy?"

Tôi lặng im từ đó, trong hồn nghe rạn nứt một cách trầm trọng.

Buổi trưa cũng chỉ loay hoay đau khổ. Tình cảm lan man nhiều mỗi góc, tôi chẳng biết làm gì. Suy nghĩ mãi cũng nhận ra rằng chẳng phải là tôi đang giận Đan mà là căm hận chính mình theo sự đã đánh mất đi cái thể kiêu hãnh quân bình cần thiết của mình trong một tình yêu.

.....
(Tự ý bỏ 13 dòng.)

Lưu diễn Vĩnh Kim, Chủ nhật ngày 6/1/1980

Bốn ngày ở Vĩnh Kim ngõ là lao đao, nào dè cũng gặp bất ngờ may mắn. Chúng tôi có chỗ ăn ở đàng hoàng, lại có được bốn ngày vui thú. Trong chuyến đi này, điều mà cả hai cùng âm thầm đưa lên hàng đầu suy nghĩ chính là một nơi ăn chốn ở. Hẳn nhiên nếu không có sự hiện hữu của Đan thì tôi cũng chẳng có gì bận tâm đến; tất cả những vấn đề này đã có ban ngoại vụ lo cho nghệ sĩ. Đàng này...

Không tỏ bày rõ rệt nhưng thật, tôi và Đan đều vô cùng mệt mỏi mỗi lần chuyển bến lại chẳng biết tá túc tại đâu. Tôi cố làm Đan an lòng, vậy mà chính tôi cũng bối rối nhiều lúc theo những nỗi chán chường như vậy.

Thuở trước, trong những tháng ngày lưu diễn Miền Trung cùng đoàn Sống Chung, với tình cảm say mê dành cho tôi, hầu như bến bãi nào cũng có Nhã cùng tham dự. Khi ấy, Nhã đang là giám đốc một cơ xưởng ở Sài Gòn, trong túi đầy tiền, nên hai chúng tôi luôn luôn ở khách sạn, ăn cơm tiệm, lại thêm các cuộc rượu khuya sau khi tan hát cũng chỉ một tay Nhã chu toàn cho các anh em... Vì thế mà tôi chẳng

chút bận tâm theo điều phải chung chạ ăn ở, cơm nước với nhân viên đoàn.

Còn bây giờ? Cái thế của Đan không được "huy hoàng" như của Nhã, vả lại, sự đi theo đoàn mang một mục đích rõ rệt là tránh sự săn đuổi của công an. Vì vậy mà những cái đáng phiền như việc ăn ở mỗi lần chuyển bên đã làm nhúc nhối cả hai không ít.

Những ngày Vĩnh Kim, hạnh phúc trở lại phần lớn do từ những cuộc rượu uống cùng bạn bè và luôn cả Nguyên Thảo, em trai Đan, mà ra. Đã hơn hai năm trong đoàn Sài Gòn III, tôi chưa hề một lần tiếp xúc với những người bạn ấy, vì thế vẫn bị tiếng là kiêu hãnh đáng ghét! Khi xuất hiện cạnh tôi trong đoàn, Đan như bị lây với dư luận dèm pha của tập thể, luôn cả Nguyên Thảo cũng âm thầm chống đối sự thân thiết này giữa hai chúng tôi.

Nên những ngày Vĩnh Kim, ghi nhận rằng Đan tỏ ra hơn hờ thật sự, vui vẻ hơn khi mỗi ngày cùng tôi đến uống rượu nơi chiếc xe hàng của anh Tám Tứ. Tại đây, sự chống đối tôi (và cả Đan) như được phần nào xóa bỏ.

Một lần tại một quán *café* ven đường trước giờ hát, Đan nói cùng tôi:

"Sau này khi mình đã hết, nghĩ lại em, chắc anh không sao quên được những ngày lưu diễn êm đềm hôm nay".

Tôi nghe trái tim rung động trước những niềm vui mong manh nhỏ nhẹ. Một mái nhà an ổn để sống cùng nhau, những bữa ăn đơn sơ đạm bạc, những cuộc rượu tâm tình cởi mở, những buổi *café* ý hạp tâm đầu, lại thêm vai trò nghệ sĩ của tôi và tình yêu say mê của Đan... đã chính là những gì làm nên hạnh phúc.

"Mộng bình thường" mà tôi đi tìm suốt 10 năm, tưởng như bắt gặp hôm nay thì lại vô cùng mỏng mảnh. Chúng tôi cùng mơ ước và cùng không dám nhìn thẳng vào nhau trên những ước mơ ấy. Định mệnh đã vậy, suốt cả đời --từ trước và có lẽ mãi về sau--, tôi chẳng dám hoài trông cho mình bắt gặp được thêm một lần hạnh phúc hiền hòa như bốn ngày ở Vĩnh Kim hôm nay.

□